

MINISTERIET FOR FAMILIE-
OG FORBRUGERANLIGGENDER
Fødevarestyrelsen

NOTAT

KONTOR FOR
KEMISK FØDEVARESIKKERHED
OG LÆGEMIDLER TIL DYR

16.12.2005

J.nr.: 2005-20-324-00055/ANG

Information om fund af trykfarven ITX i babymælk - supplement til notat af 18. oktober 2005.

Nærværende notat bidrager til yderligere information vedr. situationen omkring fund af ITX stammende fra kartoner til bl.a. babymælk og er en opfølgning på ministerens information til folketinget den 20. oktober 2005 (se vedhæftede fil vedr. udvalgsbilag).

Fødevarestyrelsen er, som nævnt i notat af 18. oktober 2005 (vedhæftet) via rapid alert meddelelse fra Italien blevet informeret om fund af stoffet isopropylthioxanthone (ITX) i UHT-behandlet babymælk produceret i Spanien (Nestlé). Mælken er pakket i kartoner produceret af TetraPak. Partiet er udelukkende distribueret til Italien. Det er via alert notifikationer oplyst, at virksomheden har tilbagekaldt partiet.

Indholdet af ITX stammer fra afsmitning af tryksværte fra mælkekartoner. ITX er en photo-initiator og kan betragtes som en hærder af trykfarven i forbindelse med UV-tryk processen. Stoffet er fedtopløseligt, hvorfor kun fedtholdige produkter med et fedtindhold på over 0,1 % er berørt. Stoffet isopropylthioxanthone (ITX) anvendes som trykfarve ved fremstilling af meget klare billeder på emballager. Stoffet er anvendt i EU siden 1978 uden rapporterede skadelige effekter.

Trykfarven er pr. 1 oktober 2005 udfaset af Tetrapak til emballager til børn og per 31. december 2005 på alle emballager. Beslutningen om udfasning er af Tetrapak truffet ud fra forsigtighedsprincippet, da der ikke er videnskabelig dokumentation for langtidseffekter ved anvendelsen af ITX i emballager. Der er ikke påvist akutte toksiske effekter ved indtagelse af ITX over kort tid, hvorfor der ikke er nogen umiddelbar sundmæssig risiko.

Problemstillingen vedr. afsmitning af ITX fra mælkekartoner har været drøftet på Kommissionens arbejdsgruppemøde vedr. materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer den 7. oktober 2005. Kommissionen udmeldte, at medlemslandene ikke skal foretage sig yderligere, før Kommissionen ved hjælp af EFSA (Den Europæiske Fødevaresikkerheds Autoritet) har kortlagt problemet. Kommissionen vil bl.a. undersøge anvendelse af ITX på europæisk plan.

Den 24. november 2005 udsender EFSA en pressemeddelelse vedr. ITX. På basis af det meget begrænsede datamateriale der er tilgængelig, kan tilstedeværelsen af ITX vurderes som ikke ønskelig, men det vurderes, at der ikke umiddelbart er nogen sundhedsmæssig risiko ved de fundne indhold.

ITX blev igen drøftet på et møde den 30. november 2005 i Standing Committee on the Food Chain and Animal Health, Section Toxicological Safety. Fødevarestyrelsen var repræsenteret på dette mødet. Der blev udarbejdet et konklusionspapir. Bl.a. er det anført, at EFSA vil komme med en vurdering af ITX så hurtigt som muligt. Komiteen besluttede ligeledes, at der ud fra den aktuelle viden om ITX ikke ville blive foretaget tiltag på EU-niveau såsom tilbage-
trækninger af varer fra markedet, og at Kommissionen og medlemsstaterne vil tage situationen op til ny drøftelse, når EFSA har afsluttet sin vurdering.

Den 9. december 2005 udsender EFSA en pressemeddelelse på baggrund af EFSA endelige vurderingsrapport vedr. ITX. Konklusionen er den, at der ikke er indikation for at ITX er genotoksisk (dvs. ikke skadelig for arveanlæg). EFSA konkluderer, at om end stoffets tilstedeværelse er uønsket i fødevarer, udgør de analyserede niveauer ingen sundhedsmæssig risiko.

Konklusion

Der er muligvis også i Danmark solgt Tetrapak pakninger, hvor ITX er anvendt som trykfarve, men Fødevarestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for en eventuel tilbagekaldelse af pakningerne på nuværende tidspunkt, da stoffet er under udfasning og uden dokumenteret virkning på sundheden. Denne vurdering er i tråd med Kommissionens holdning.